

Suxestión ao Concello de Santiago para que respectando a autonomía local, valore a conveniencia de implementar un instrumento de mediación e convivencia cidadá, que cun enfoque pedagóxico e pacífico oriente ás partes en conflito co fin de procurar unha solución eficaz que resolva a problemática da veciñanza da comunidade afectada, minimizando a deterioración da calidade de vida das persoas implicadas, que se perpetúen ditas condutas no tempo e que se reduzan as súas consecuencias evitando, no seu caso, recorrer a outras instancias á vez que se consegue unha sociedade menos litixiosa.

Expediente: U.8.Q/1421/22

Santiago de Compostela, 20 de maio de 2022

Sr. alcalde:

Nesta institución iniciouse esta actuación de oficio, en aplicación do disposto no artigo 16 da Lei 6/1984, de 5 de xuño, da Valedora do Pobo, tras ter coñecemento a través das queixas e consultas formuladas pola cidadanía, que nas ocasións en que xorden problemáticas de convivencia entre a veciñanza dunha comunidade, pertúrbanse as relacións, xéranse conflitos que van deteriorando os vínculos e mínguase de xeito considerable a calidade de vida das persoas implicadas.

ANTECEDENTES

As persoas afectadas adoitan efectuar reiteradas chamadas á Policía Local e en moitas ocasións ven como única vía a fin de mitigar o conflito xudicializar a problemática e acudir aos Tribunais de Xustiza.

Ante iso solicitamos informe a esa concello, que xa nolo remitiu (R.E.6369/22 de 11 dos correntes):

“A Valedora do Pobo iniciou un procedemento de investigación sumaria e informal para coñecer se o Concello de Santiago de Compostela dispón dalgún recurso público destinado a resolver os conflitos de convivencia entre veciños, evitando os litixios e educando na convivencia.

En relación cos feitos expostos nos antecedentes, INFORMO:

O Concello de Santiago de Compostela non ten regulado nas súas ordenanzas ningún mecanismo de mediación ou similar destinado a tratar de resolver as situacións de conflitos derivadas da convivencia entre veciños.

Consultados os servizos municipais con competencias na materia (Policía Local, Relacións Veciñais e Servizos Sociais), informaron de que tampouco teñen establecido ningún recurso ou procedemento destinado a tratar aquelas situacións de conflito veciñal.

Non obstante, cómpre indicar que a Policía Local, no exercicio das funcións que lle atribúe o artigo 8.1 i) da Lei 4/2007, do 20 de abril, de coordinación das policía locais de Galicia (“cooperar na resolución dos conflitos privados cando sexan requiridos para iso”), desenvolven un importante labor de mediación que permite resolver os conflitos veciñais evitando a súa xudicialización.”

ANÁLISE

Á vista do que se manifesta no informe remitido por esa administración, cómpre facer as seguintes consideracións:

Primeira: Cando hai un problema de convivencia entre a veciñanza dunha comunidade con frecuencia solicítase a intervención da Valedora do Pobo. A problemática baséase na perturbación da convivencia interveciñal pola xeración de conflitos que van deteriorando as relacións diminuíndo de xeito considerable a calidade de vida das persoas implicadas, e por extensión da propia comunidade.

Segunda: Ante este tipo de situacións e comportamentos, consideraríase axeitado enfocar a súa abordaxe de xeito pacífico e pedagóxico, brindando apoio ás partes implicadas, facilitando a comunicación cara a definir o problema, ventilar emocións, suavizar posturas, concretar solucións e restaurar dalgún xeito un nivel de convivencia social aceptable si estivera alterado.

Terceira: Cómpre partir da consideración de que a convivencia na comunidade implica a aceptación e o cumprimento das normas sociais que fan posible o exercicio dos dereitos individuais das persoas ao tempo que se fan compatibles co exercicio dos dereitos dos demais.

Cuarta: Por elo e coa finalidade de superar as situacións de conflito xurdido entre a veciñanza desas comunidades, un instrumento que podería incardinar orientación e apoio, auxiliando ás partes a fin de xestionar tanto o aspecto relacional como o asunto obxecto da denuncia sería a creación dunha oficina de convivencia cidadá ou calquera outro recurso similar.

A finalidade dun instrumento desta natureza, cuxa razón de ser inicial é a de converterse nun recurso ao servizo dos Axentes da Autoridade, facilitaría a comunicación entre as persoas interesadas e constituiría unha fórmula rápida, sinxela e eficaz onde se ofrecería ás partes un tempo e un espazo para atopar algunha solución que resolva a problemática de xeito que non se perpetúe no tempo con eventuais consecuencias impredecibles.

Quinta: Pola tipoloxía dos asuntos, así como pola proximidade das persoas afectadas, a mediación que se podería propoñer dende esa oficina procuraría reducir ao mínimo a burocracia e os trámites que acompañan a este tipo de procesos. Esta liña de intervención tería o propósito de conseguir con axilidade e eficiencia non so unha solución ao problema senón a consecución dun dos piares ou obxectivos fundamentais como é o de educar na convivencia.

Sexta: A *“Ley 7/1985, de 2 de abril Reguladora de las Bases de Régimen Local”* no seu artigo 25 di: *“El Municipio, para la gestión de sus intereses y en el ámbito de sus competencias, puede promover actividades y prestar los servicios públicos que contribuyan a satisfacer las necesidades y aspiraciones de la comunidad vecinal en los términos previstos en este artículo.”*

Compre invocar así mesmo o *Real Decreto 2568/1986, de 28 de novembro polo que se aproba o Reglamente de Organización, Funcionamiento y Régimen Jurídico de las Entidades Locales*, nomeadamente os artigos 1, 4 e 5.

A Lei 5/1997, de 22 de xullo da Administración Local de Galicia, no seu artigo 80 prevé: *“O municipio, para a xestión dos seus intereses e no ámbito das súas competencias, poderá promover toda clase de actividades e prestar tódolos servicios públicos que contribúan a satisfacer as necesidades e aspiracións da comunidade de veciños.”*

Toda vez que os entes locais para regular determinadas condutas da cidadanía ou para organizar os seus propios servizos poden ditar disposicións de carácter xeral, como serían as ordenanzas e dita potestade normativa local é unha manifestación da súa autonomía local, esta institución da Valedora do Pobo vai formular unha resolución co obxectivo de que problemáticas como as expostas que temos coñecemento polas queixas ou consultas que se formulan, atopen unha vía de solución, que evite a xudicialización do conflito.

Todo elo dende a consideración por unha banda, de que a potestade de autoorganización e reglamentaria municipal constitúe un instrumento clave para encauzar as regras de xogo da convivencia cidadá satisfacendo as necesidades e aspiracións das comunidades veciñais e doutra, do respecto desta institución á autonomía municipal para a xestión dos seus intereses, acuñada pola Constitución no seu artigo 137 e pola Carta Europea de Autonomía Local en relación co artigo 140 da CE.

CONCLUSIÓN

Por todo o sinalado ata agora considerase necesario, en aplicación do disposto no artigo 32.1 da Lei 6/1984, do 5 de xuño, da Valedora do Pobo, facer chegar ao Concello de Santiago de Compostela a seguinte SUXESTIÓN:

“Que respectando a autonomía local e a capacidade organizativa dese ente local, valore a conveniencia de implementar un instrumento de mediación e convivencia cidadá, que cun enfoque pedagóxico e pacífico apoie e oriente ás partes en conflito co fin de procurar unha solución áxil e eficaz que resolva a problemática da veciñanza da comunidade afectada, minimizando o deterioro da calidade de vida das persoas implicadas, que se perpetúen ditas condutas no tempo e que se reduzan as súas consecuencias evitando, no seu caso, recorrer a outras instancias ao tempo que se acada unha sociedade menos litixiosa.”

Agradézolle de antemán a acollida ao manifestado nesta resolución da Valedora do Pobo e recordámoslle a necesidade de que no prazo de un mes dea conta a esta institución da aceptación da suxestión formulada, no seu caso, e das medidas adoptadas para darlle efectividade, tamén no seu caso.

Ademais, facémoslle saber que, en aplicación do principio de transparencia, a partir da semana seguinte á data na que se ditou a presente resolución, esta incluírase na páxina web da institución.

O principio de publicidade das resolucións desta institución refórzase no artigo 37 da Lei 6/1984, cando prevé que a Valedora do Pobo, no seu informe anual ao Parlamento de Galicia, dará conta do número de tipos de queixa presentadas; daquelas que foron rexeitadas e as súas causas, así como das que foron obxecto de investigación e o seu resultado, con especificación das suxestións ou recomendacións admitidas pola administración pública galega.

Agradecéndolle a súa colaboración saúdoo atentamente

María Dolores Fernández Galiño
Valedora do Pobo